

## Tractats internacionals. Lleis. Sentències del Tribunal Constitucional

### Llei 34/2008, del 18 de desembre, de la seguretat i la salut en el treball

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 18 de desembre del 2008 ha aprovat la següent:

Llei 34/2008, del 18 de desembre, de la seguretat i la salut en el treball

#### Índex

Exposició de motius  
Títol I. Disposicions generals  
Capítol primer. Disposicions generals  
Article 1. Objecte  
Article 2. Àmbit d'aplicació  
Article 3. Definicions  
Article 4. Actuacions del Govern en matèria de prevenció  
Capítol segon. Drets i obligacions, i principis generals de la prevenció i la protecció  
Article 5. Disposicions generals sobre la prevenció i la protecció davant dels riscos laborals  
Article 6. Obligacions generals dels empresaris  
Article 7. Principis de l'activitat preventiva  
Article 8. Planificació de l'activitat preventiva i avaluació dels riscos  
Article 9. Cooperació i coordinació d'activitats  
Article 10. Obligacions de les empreses concurrents en un centre de treball  
Article 11. Obligacions de l'empresari titular d'un centre de treball en el qual concorren treballadors d'altres empreses i obligacions de l'empresari principal  
Article 12. Equips de treball i mitjans de protecció  
Article 13. Funcions dels serveis de prevenció i protecció  
Article 14. Modalitats organitzatives dels serveis de prevenció  
Article 15. Servei de prevenció aliè  
Article 16. Acreditació de les empreses de servei de prevenció aliè  
Article 17. Manteniment de les condicions d'acreditació  
Article 18. Control del servei de prevenció propi  
Article 19. Vigilància de la salut  
Article 20. Organització de primers

auxilis, lluita contra incendis, evacuació i actuacions en supòsits de risc greu i imminent

Article 21. Altres obligacions dels empresaris

Article 22. Delegats de prevenció dels treballadors en matèria de seguretat i salut en el treball

Article 23. Comitè de seguretat i salut

Article 24. Competències i facultats dels delegats de prevenció

Article 25. Competències i facultats del comitè de seguretat i salut

Article 26. Dret d'informació, consulta i participació dels treballadors

Article 27. Garanties dels delegats de prevenció dels treballadors

Article 28. Formació dels treballadors

Article 29. Prevenció i protecció en relacions de durada determinada o de temporada i en empreses de treball temporal

Capítol tercer. Protecció dels treballadors especialment sensibles a determinats riscos

Article 30. Disposicions generals

Article 31. Protecció de la maternitat

Article 32. Protecció dels menors

Capítol quart. Obligacions dels treballadors

Article 33. Obligacions dels treballadors

Article 34. Faltes i sancions dels treballadors

Capítol cinquè. Obligacions dels fabricants, importadors i distribuïdors

Article 35. Obligacions dels fabricants, importadors i distribuïdors

Títol II. Responsabilitat i règim administratiu sancionador

Capítol primer. Infraccions i responsabilitat

Article 36. Responsabilitats

Article 37. Infraccions lleus

Article 38. Infraccions greus

Article 39. Infraccions molt greus

Article 40. Reincidència

Article 41. Prescripció

Capítol segon. Sancions

Article 42. Sancions

Article 43. Sanció accessòria per la reincidència en faltes molt greus

Article 44. Criteris de graduació de les sancions

Article 45. Prescripció

Article 46. Servei d'Inspecció de Treball

Article 47. Expedient sancionador

Disposició addicional primera

Disposició addicional segona

Disposició transitòria

Disposició derogatòria

Disposició final

Annex 1. Activitats perilloses, insalubres o nocives pels elements, processos o substàncies que es manipulen

Annex 2. Classificació de les funcions i nivells de qualificació per desenvolupar activitats preventives

#### Exposició de motius

El dret al treball i a la protecció de la salut recollits en els articles 29 i 30 de la Constitució tenen la consideració jurídica de drets i principis econòmics i socials que l'Estat ha de protegir i fomentar.

Es tracta, doncs, d'un mandat constitucional que implica la necessitat de desenvolupar polítiques actives orientades a aconseguir la màxima protecció de la salut i la integritat física dels treballadors. Aquestes polítiques s'inscriuen en la voluntat de millorar les condicions de treball de forma harmonitzada amb la resta de països europeus.

La Llei implica treballadors i empresaris en la seva pròpia protecció, la dels seus companys i subalterns, i estableix criteris que estructurin tota la normativa reglamentària que en el futur haurà de promulgar el Govern i que haurà d'incidir, en primer lloc, en els sectors de l'activitat on, per raons de risc, és més aconsellable una actuació reglamentària, i més endavant en els que tenen un índex més baix de sinistralitat.

La implicació dels treballadors en la seva pròpia seguretat es fa evident en la figura dels delegats que, juntament amb l'empresari, la direcció o les persones encarregades, han d'establir i aplicar les mesures de prevenció de riscos que siguin necessàries en l'activitat que duguin a terme.

La Llei recull els principis generals de protecció que hi ha en la majoria de països europeus, que equiparen l'Estat andorrà, en matèria de prevenció de riscos, als estàndards dels països veïns. La regulació establerta es configura com un marc mínim que ha de ser desenvolupat posteriorment mitjançant l'actuació reglamentària del Govern, però també

mitjançant els convenis col·lectius i els acords entre empresaris i treballadors en matèria de seguretat i salut en el treball i els reglaments interns de les empreses, que han de respectar els mandats mínims que estableix aquesta Llei.

El títol I es refereix a les disposicions generals, delimitant en el seu capítol primer l'objecte i l'àmbit d'aplicació, i conté definicions sobre una sèrie de conceptes necessaris per a la interpretació de la Llei, així com els principis que han de regir l'actuació del Govern en matèria de prevenció. En el capítol segon es recullen els drets, les obligacions i els principis generals de la prevenció i la protecció. Convé destacar que la prevenció i la protecció en matèria de seguretat i salut en el treball es configura com un dret de la persona treballadora al qual segueix el deure correlatiu de l'empresa de garantir-la en tots els aspectes relacionats amb el treball. És important tenir en compte que l'atribució de responsabilitats als mateixos treballadors en aquesta matèria i el recurs a la contractació de persones o entitats especialitzades alienes a l'empresa tenen l'objectiu de completar l'acció de l'empresa.

D'altra banda, aquest títol conté els principis de l'activitat preventiva. La filosofia de la norma és el reconeixement que l'actuació de l'empresa no s'exhausteix en el compliment formal d'una sèrie d'obligacions, sinó que inclou la planificació de l'activitat preventiva des de l'inici del projecte empresarial, amb una avaluació inicial dels riscos propis del treball i una actualització periòdica d'aquesta avaluació quan el canvi de circumstàncies ho aconselli. De forma paral·lela, són indispensables la informació i la formació dels treballadors sobre l'abast real dels riscos i les mesures que han d'adoptar per prevenir-los i evitar-los, d'acord amb les característiques de cada centre de treball i dels treballadors implicats.

La coexistència cada cop més freqüent de treballadors de dues o més empreses en un mateix centre de treball requereix una coordinació de l'activitat preventiva, que queda prou recollida en aquest capítol, en especial quan es tracta de subcontractes d'obres o serveis. En aquest cas l'empresa principal té l'obligació cabdal de vigilar que els subcon-

tractistes compleixin amb la normativa de prevenció.

Té una importància capital instaurar serveis de prevenció i protecció, adaptats a l'empresa. En les empreses de menys de 10 treballadors, el mateix empresari pot desenvolupar les funcions de forma personal si compleix uns requisits determinats. Quan l'empresa té una dimensió més gran, es poden designar entre els treballadors un o diversos encarregats, segons el nombre de treballadors, i/o recórrer, si és necessari, a un servei de prevenció aliè. La Llei recull les condicions que han de complir les empreses especialitzades per actuar com a serveis de prevenció. Finalment, hi ha la possibilitat de disposar d'un servei propi de prevenció, encara que sotmès a un control extern a càrrec d'empreses homologades, amb una periodicitat de 5 anys.

La vigilància de la salut és un altre dels aspectes primordials, i s'ha d'efectuar en funció dels riscos inherents al treball. Es regeix pels principis de voluntarietat i confidencialitat.

Els drets de consulta i participació es regulen de forma detallada en aquest capítol. Es parteix del sistema de representació de la plantilla recollit en el Codi de relacions laborals. El Comitè de Seguretat i Salut és l'òrgan en què es troben els representants de l'empresa i els de la plantilla, i té assignades una sèrie de competències en matèria de participació en temes tan importants com l'elaboració i la discussió de plans de prevenció o la introducció de noves tecnologies, amb iniciativa per proposar mètodes i procediments que incideixin en la millora de les condicions o en la correcció de deficiències.

Igualment, es recull un catàleg de drets d'informació, consulta i participació dels treballadors, així com les garanties dels delegats de prevenció dels treballadors en matèria de seguretat i salut en el treball.

La formació és un altre dels pilars de la Llei, de forma que es considera obligatòria per a la persona treballadora i s'ha d'impartir en el moment de la contractació o davant qualsevol canvi que afecti les funcions o els equips de treball o les tecnologies necessàries per exercir-les.

En el capítol tercer es troben diverses normes sobre protecció de treballadors especialment sensibles a determinats riscos o discapacitats físics o psíquics, de la maternitat o dels menors.

El capítol quart se centra en les obligacions dels treballadors, conseqüència lògica de la implicació de tots i cadascun dels agents socials, per tal com la seva actuació pot influir en la seva pròpia seguretat i salut i en la dels seus companys.

El capítol cinquè es refereix a les obligacions de fabricants, importadors i distribuïdors en la mesura que la seva activitat pugui influir en la seguretat i la salut en el treball i sense perjudici del compliment de la normativa sanitària i sobre seguretat i qualitat industrial.

El títol II es dedica a la responsabilitat i el règim administratiu sancionador. El capítol primer es refereix a la responsabilitat de les empreses, que és administrativa però compatible amb la responsabilitat penal i amb la civil pels danys i perjudicis derivats de l'incompliment i es configura com a solidària entre l'empresa principal i els subcontractistes. Les infraccions es recullen en el capítol primer així com la reincidència i la prescripció.

En el capítol segon s'estableixen les sancions, es defineixen les funcions i les competències del Servei d'Inspecció de Treball en relació amb la vigilància de la prevenció de riscos laborals i les característiques de l'expedient sancionador.

La disposició addicional primera encomana al Govern el desenvolupament reglamentari de la Llei amb consulta prèvia a les organitzacions dels treballadors i a les organitzacions dels empresaris.

La disposició transitòria estableix un termini per tal que les empreses adaptin la seva organització als requeriments de la Llei, sense perjudici de l'obligació de vetllar per la seguretat col·lectiva i individual i per la salut dels treballadors.

Finalment, la Llei incorpora uns annexos en què es relacionen les activitats considerades perilloses, insalubres i nocives (annex 1), i la classificació dels nivells per al desplegament d'activitats preventives (annex 2).

## Títol I. Disposicions generals

### Capítol primer. Disposicions generals

#### Article 1

##### Objecte

L'objecte d'aquesta Llei és la prevenció dels riscos laborals i la protecció de la seguretat i de la salut, l'eliminació o la disminució de factors de risc, d'accident laboral o malaltia professional, la informació, la consulta, la participació, la formació dels treballadors i dels seus delegats, així com les línies generals per aplicar els principis esmentats i les mesures per promoure la millora de la seguretat i la salut en el treball.

Aquesta Llei no afecta les disposicions legals, reglamentàries i convencionals existents o futures que siguin més favorables per a la protecció de la seguretat i de la salut dels treballadors, sense perjudici que les disposicions de caràcter laboral contingudes en aquesta Llei i en els reglaments que la desenvolupin en el futur tinguin en tot cas el caràcter de mínim irrenunciable, i puguin ser millorades i completades mitjançant convenis col·lectius o acords entre empresaris i treballadors.

#### Article 2

##### Àmbit d'aplicació

1. Aquesta Llei s'aplica a tots els sectors d'activitats.

2. Aquesta Llei no és aplicable quan s'hi oposin les particularitats inherents a determinades activitats específiques en l'àmbit de les funcions públiques de Servei de Policia, Cos Especial de Prevenció i Extinció d'Incendis i Salvament, determinades actuacions del Servei de Duana o del Centre Penitenciari i activitats específiques en els serveis de protecció civil.

En aquests casos, s'ha de vetllar perquè la seguretat i la salut dels treballadors quedin assegurades en la mesura que sigui possible en les normatives específiques, d'acord amb els objectius d'aquesta Llei.

3. Aquesta Llei no és aplicable al treball al servei de la llar familiar, sense perjudici de l'obligació del patró domèstic de vetllar, amb la diligència exigible, perquè el treball de les persones empleades es desenvolupi amb les condicions degudes de seguretat i higiene.

#### Article 3

##### Definicions

Als efectes d'aquesta Llei s'entén per:

a) *Persona treballadora/treballador*, la persona física que s'obliga a prestar un servei o a realitzar una obra per compte de l'empresari, dins el seu àmbit d'organització o sota la seva direcció, a canvi d'una remuneració. S'inclouen en aquesta definició els funcionaris i les altres persones al servei de l'Administració pública, els treballadors en pràctiques i els aprenents.

b) *Persona empresària/empresari*, la persona física o jurídica que sigui titular de la relació laboral amb el treballador i tingui la responsabilitat de l'empresa, i l'Administració pública tal com està definida al Codi de l'Administració.

c) *Centre de treball*, lloc físic, edificat o no, on els treballadors desenvolupen la seva activitat laboral i on han de romandre o accedir per raó de la feina.

d) *Delegat de prevenció dels treballadors*, qualsevol persona elegida pels treballadors, de conformitat amb el que preveu aquesta Llei, per a representar-los en matèria de prevenció de riscos i protecció de la seguretat i de la salut en el treball.

e) *Encarregat de seguretat i salut*, la persona o l'empresa designada per l'empresari per a la prevenció i la protecció de la seguretat i la salut dels treballadors i per intervenir en cas de sinistre amb danys en les persones adoptant i ordenant les mesures d'urgència que siguin adequades i que integra el Servei de prevenció de l'empresa.

f) *Serveis de prevenció i de protecció*, el conjunt de mitjans humans i materials necessaris per desenvolupar l'activitat de prevenció de riscos laborals de l'empresa amb la finalitat de garantir la

protecció adequada de la seguretat i la salut dels treballadors.

g) *Prevenció*, el conjunt de disposicions, activitats i mesures adoptades o previstes en totes les fases d'activitat de l'empresa, amb la finalitat d'evitar o, si no és possible, de disminuir els riscos laborals.

h) *Risc laboral*, la possibilitat que un treballador pateixi un determinat dany derivat del treball. Per qualificar-lo en funció de la seva gravetat, s'ha de valorar conjuntament tant la probabilitat que es produeixi el dany com la severitat del mateix dany.

i) *Risc laboral greu i imminent*, el que sigui probable racionalment que es materialitzi en un futur immediat i pugui suposar un dany greu per a la salut dels treballadors.

En el supòsit d'exposició a agents susceptibles de causar danys greus a la salut dels treballadors, s'ha de considerar que hi ha un risc greu i immediat quan sigui probable racionalment que es materialitzi en un futur immediat una exposició a aquests agents de la qual puguin resultar danys greus per a la salut, encara que aquests no es manifestin de manera immediata.

j) *Danys derivats del treball*, les malalties, patologies o lesions sofertes a causa del treball o amb motiu del treball.

k) *Accident laboral*, tota lesió corporal que es produeix per un fet violent i exterior sobrevingut en ocasió o per conseqüència de la feina que es realitza. També, té consideració d'accident de treball el que pateixi el treballador durant el trajecte d'anada o tornada de la feina. No es considera accident de treball el que es produeix com a conseqüència de la imprudència temerària o el dol del treballador.

l) *Procés*, activitats, operacions, equips o productes potencialment perillosos, els que en absència de mesures preventives específiques originin riscos per a la seguretat i la salut dels treballadors que els desenvolupen o en fan ús.

m) *Condicions de treball*, característiques del treball que puguin tenir una influència significativa en la creació de riscos per a la seguretat i la salut dels treballadors. Es consideren incloses en la definició.

- Les característiques generals dels locals, instal·lacions, equipaments, productes i altres estris del centre de treball.

- La natura dels agents físics, químics i biològics presents en l'ambient de treball i les intensitats, les concentracions i els nivells de presència corresponents.

- Els procediments per utilitzar els agents esmentats que influeixin en la creació d'un risc.

- Totes les altres característiques del treball, incloses les relatives a la seva organització, ordenació i durada, que influeixin en la magnitud dels riscos a què es trobi exposat el treballador.

n) *Equipament de treball*, qualsevol màquina, aparell, instrument o instal·lació utilitzada en el treball.

o) *Equip de protecció individual*, l'equipament destinat a ser portat o utilitzat per la persona treballadora perquè el protegeixi d'un o més riscos laborals, així com els seus complements i accessoris destinats a la mateixa finalitat.

p) *Mesures de protecció col·lectiva*, mesures destinades a combatre els riscos d'accident i els perjudicis per a la salut que no s'hagin pogut eliminar prèviament mitjançant mesures tècniques i organitzatives.

#### Article 4

##### *Actuacions del Govern en matèria de prevenció*

El Govern, amb la participació de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, ha de fomentar la prevenció, la vigilància i el control del compliment de la normativa sobre seguretat i salut en el treball, mitjançant:

- a) La promoció de la prevenció mitjançant la informació, la divulgació, la formació, la recerca en matèria preventiva i el seguiment de les actua-

cions preventives que es duguin a terme a les empreses.

- b) Vetllar pel compliment de la normativa de seguretat i salut mitjançant l'exercici de les seves facultats de vigilància i control.

- c) Sancionar l'incompliment de la normativa de seguretat i salut per part de les persones físiques o jurídiques responsables dins l'àmbit del dret administratiu sancionador.

- d) L'establiment de mitjans adequats per a l'avaluació i el control de les actuacions de caràcter sanitari que es realitzin a les empreses pels serveis de prevenció.

- e) La supervisió de la formació que, en matèria de prevenció i promoció de la salut laboral, ha de rebre el personal sanitari que actua als serveis de prevenció autoritzats.

- f) L'elaboració i la divulgació d'estudis, investigacions i estadístiques relacionades amb la salut dels treballadors.

### **Capítol segon. Drets i obligacions, i principis generals de la prevenció i la protecció**

#### Article 5

##### *Disposicions generals sobre la prevenció i la protecció davant dels riscos laborals*

1. Els treballadors tenen dret a una prevenció i protecció eficaç en matèria de seguretat i salut en el treball. En correspondència l'empresa té el deure de garantir la seguretat i la salut dels treballadors en tots els aspectes relacionats amb el treball.

2. Les obligacions dels treballadors previstes a la Llei, l'atribució de funcions en matèria de protecció i prevenció a treballadors de la mateixa empresa o el recurs a la contractació de persones o entitats especialitzades alienes a l'empresa per desenvolupar les activitats preventives, complementen les accions de l'empresari, que no queda exempt de les seves responsabilitats en matèria de salut i protecció dels treballadors, sense perjudici de les accions que pugui exercir, si escau, contra qualsevol altra persona.

3. L'empresa no té responsabilitat quan el fet danyós es derivi de

circumstàncies que li siguin alienes, anormals o imprevisibles o de fets excepcionals, les conseqüències dels quals no hagin pogut ser evitades malgrat tota la diligència emprada, i en general el cas fortuït o la força major, o bé en cas d'imprudència exclusivament imputable a la persona treballadora, sempre que el mateix hagi rebut informació i formació específica en matèria de riscos laborals, que hagi tingut al seu abast les mesures de seguretat i els equips de protecció adients per la seva feina i que l'empresari hagi emprat mesures de vigilància raonables en relació amb la correcta aplicació i utilització d'aquests.

4. El cost de les mesures relatives a la seguretat i la salut en el treball no pot anar mai a càrrec de la persona treballadora.

#### Article 6

##### *Obligacions generals dels empresaris*

Els empresaris, en compliment del seu deure de protecció, han de garantir la seguretat i la salut dels treballadors, en tots els aspectes relacionats amb la feina. Amb aquesta finalitat han de prevenir els riscos laborals mitjançant la integració de l'activitat preventiva i l'adopció de totes les mesures necessàries per protegir la seguretat i la salut dels treballadors, amb totes les especialitats que es recullen en els articles següents sobre avaluació de riscos, informació, consulta i participació i formació dels treballadors, actuació en supòsits d'emergència i risc greu i imminent, vigilància de la salut, en els termes que estableix el capítol segon.

Els empresaris han de complir les obligacions que estableix la normativa sobre prevenció i protecció de riscos, vetllar perquè les mesures establertes s'adaptin a qualsevol canvi de les circumstàncies i cercar la millora de la prevenció i la seguretat en les situacions existents.

#### Article 7

##### *Principis de l'activitat preventiva*

1. Correspon a l'empresa aplicar les mesures necessàries per a la prevenció i la protecció previstes a l'article anterior, d'acord amb els principis generals de prevenció següents:

- a) Evitar els riscos.

b) Avaluar els riscos que no es poden evitar.

c) Planificar la prevenció, cercant un conjunt coherent que integri la tècnica, l'organització del treball, les condicions de treball, les relacions socials i la influència dels factors ambientals en el treball.

d) Combatre els riscos en el seu origen.

e) Adaptar el treball a la persona, tant pel que fa a la concepció dels llocs de treball com a l'elecció dels equipaments i els mètodes de treball i de producció, amb mires, en particular, a atenuar el treball monòton i el treball repetitiu i a reduir-ne els efectes en la salut.

f) Tenir en compte l'evolució de la tècnica.

g) Substituir allò que és perillós per allò que té poc o cap perill.

h) Adoptar mesures que anteposin la protecció col·lectiva a la individual.

i) Donar les instruccions degudes als treballadors.

2. També correspon a l'empresa:

a) Quan confïi tasques a un treballador, prendre en consideració les seves capacitats professionals en matèria de seguretat i de salut.

b) Procurar que la planificació i la introducció de noves tecnologies siguin objecte de consultes amb els treballadors i/o els seus delegats, pel que fa a les conseqüències per a la seguretat i la salut dels treballadors, relacionades amb l'elecció dels equipaments, les condicions de treball i l'impacte dels factors ambientals en el treball.

c) Adoptar les mesures adequades perquè solament els treballadors que hagin rebut informació adequada puguin accedir a les zones de risc greu i específic.

d) Regular els horaris de treball i els períodes de descans en funció dels riscos majors o menors que pugui generar l'activitat.

e) En relació amb l'efectivitat de les mesures preventives, preveure les distraccions o les imprudències no te-

meràries que podria cometre la persona treballadora.

#### Article 8

##### *Planificació de l'activitat preventiva i avaluació dels riscos*

1. Sense perjudici de la resta de disposicions d'aquesta Llei, l'actuació preventiva de l'empresari s'ha de planificar a partir d'una avaluació inicial i general dels riscos per a la seguretat i la salut dels treballadors, tenint en compte el tipus d'activitat de l'empresa, les característiques dels llocs de treball existents i dels treballadors que hagin d'ocupar-los.

2. Quan canviïn les condicions de treball cal actualitzar l'avaluació i, en qualsevol cas, s'han de revisar, si és necessari, en el supòsit que s'hagi produït un dany per a la salut.

3. Els riscos s'han d'avaluar amb la periodicitat necessària per garantir la seguretat i la salut dels treballadors.

4. Si els resultats de l'avaluació ho requereixen, l'empresa ha de prendre les mesures de prevenció i protecció necessàries amb la finalitat de garantir un nivell més alt de protecció de la seguretat i de la salut dels treballadors. Aquestes mesures s'han d'integrar en el conjunt d'activitats de l'empresa i en tots els nivells jeràrquics.

5. En el supòsit que s'hagi produït un dany per a la salut, l'empresa ha de dur a terme una investigació per detectar-ne la causa amb la finalitat d'eradicar-la o minimitzar-la i prendre les mesures de protecció adequades.

#### Article 9

##### *Cooperació i coordinació d'activitats*

1. Sense perjudici de les altres disposicions d'aquesta Llei, quan en un mateix centre de treball hi estiguin presents treballadors de dues o més empreses, els empresaris han de cooperar en l'aplicació de les disposicions relatives a la seguretat i la salut.

Amb aquesta finalitat, han de coordinar les activitats empresarials per a l'aplicació coherent dels principis generals de prevenció i protecció a tots els treballadors de les empreses concurrents en el centre de treball, mitjançant l'aplicació correcta dels mètodes de treball, el con-

trol de les interaccions de totes les activitats desenvolupades, la informació mútua dels riscos, la informació als seus treballadors respectius, i/o als seus delegats, de les activitats desenvolupades en el centre de treball per totes les empreses i l'adequació de les mesures de prevenció i protecció davant dels riscos existents.

2. Als efectes del compliment de les obligacions de cooperació i coordinació d'activitats, s'entén per:

a) Empresari titular del centre de treball, la persona física o jurídica que disposa de l'organització i la gestió pròpia de l'empresa, i assumeix els riscos, les obligacions i les responsabilitats propis de l'activitat empresarial.

b) Empresari principal, la persona física o jurídica que assumeix contractualment davant l'empresari titular, amb mitjans propis o aliens subcontractats, el compromís d'executar la totalitat o part de l'obra o el servei amb subjecció al contracte.

Quan l'empresari titular porti a terme directament amb mitjans propis la totalitat de l'obra o el servei, o determinades parts concretes de l'obra o el servei esmentats, té la consideració d'empresari principal als efectes d'aquesta Llei.

#### Article 10

##### *Obligacions de les empreses concurrents en un centre de treball*

1. Obligació de cooperació. El compliment del deure de cooperació en l'aplicació de la normativa sobre prevenció obliga cadascuna de les empreses concurrents a informar-se recíprocament sobre els riscos específics de les activitats que desenvolupen en el centre de treball i que puguin afectar els treballadors de les altres empreses, especialment els que es puguin veure agreujats o modificats per circumstàncies derivades de la concurrència d'activitats.

2. La informació ha de tenir les característiques següents:

a) Ha de ser suficient i ha de donar-se a l'inici de les activitats, quan es produeixi un canvi en les activitats concurrents que sigui rellevant a efectes preventius i quan s'hagi produït una situació d'emergència o un accident.

b) Ha de donar-se per escrit quan alguna de les empreses concurrents generi riscos qualificats de greus o molt greus.

c) L'han de tenir en compte tots els empresaris concurrents en el centre de treball a l'hora de planificar la seva activitat preventiva amb la finalitat d'aplicar de manera coherent i responsable la prevenció dels riscos propis de la seva activitat que poden sorgir o agreujar-se, precisament, per la concurrència amb altres activitats desenvolupades en el mateix centre de treball.

d) Cada empresari ha d'informar els seus treballadors respectius dels riscos derivats de la concurrència d'activitats empresarials en el mateix centre de treball.

3. Obligació de coordinació. La cooperació eficaç en la prevenció dels riscos laborals obliga els empresaris concurrents en un mateix centre de treball a establir mitjans de coordinació per a la prevenció de riscos laborals que tinguin en compte el grau de perill de les activitats que es desenvolupin en el centre de treball, el nombre de treballadors de les empreses concurrents i la durada de la concurrència de les activitats desenvolupades per les dites empreses.

4. Sense perjudici dels que puguin establir les empreses concurrents en un centre de treball, es consideren mitjans de coordinació els següents:

a) Designar una o més persones com a encarregades de la coordinació de les activitats preventives. Aquestes persones han de tenir una formació específica en matèria de prevenció o uns coneixements, qualificació i experiència en relació als treballs a coordinar.

b) Intercanviar informació i comunicacions i fer reunions periòdiques, les empreses concurrents.

c) Donar instruccions.

5. Determinació dels mitjans de coordinació. Els empresaris concurrents en el centre de treball, abans de l'inici de les activitats, han d'establir els mitjans de coordinació que estimin necessaris per assolir l'objectiu que els principis generals de prevenció i protecció s'apli-

quin de manera coherent per a tots els treballadors de les empreses concurrents en el centre de treball.

6. Els mitjans de coordinació han d'actualitzar-se sempre que no resultin adequats per assolir l'objectiu.

7. La iniciativa per establir els mitjans de coordinació correspon a l'empresari titular del centre de treball si els seus treballadors hi fan activitats i, en el seu defecte, a l'empresari principal.

8. Designació d'una o més persones encarregades de la coordinació d'activitats preventives. Es considera un mitjà preferent de coordinació, la designació d'una o més persones com a encarregades de coordinar les activitats preventives quan concorrin dos o més de les circumstàncies següents:

a) Que una de les empreses concurrents faci activitats considerades perilloses o amb riscos especials que poden afectar la seguretat i la salut dels treballadors de les empreses concurrents.

b) Que sigui difícil controlar les interaccions de totes les activitats desenvolupades que poden generar riscos greus o molt greus.

c) Que la coordinació d'activitats sigui especialment difícil a conseqüència del nombre d'empreses i treballadors concurrents, del tipus d'activitats desenvolupades i de les característiques del centre de treball.

#### Article 11

*Obligacions de l'empresari titular d'un centre de treball en el qual concorren treballadors d'altres empreses i obligacions de l'empresari principal*

1. Correspon a l'empresari titular d'un centre de treball en el qual concorren treballadors d'altres empreses:

a) A més de complir amb les obligacions descrites en els apartats 1, 2 i 3 de l'article 10 quan els seus treballadors desenvolupen activitats en el mateix centre, informar els altres empresaris i donar-los instruccions sobre els riscos propis del centre de treball que puguin afectar les activitats que duen a terme, i també sobre les mesures preventives en relació amb

els riscos i les mesures d'emergència establertes.

b) Donar informació i instruccions suficients i adequades als riscos existents al lloc de treball que poden afectar els treballadors de les empreses concurrents, proporcionar-les abans de l'inici de les activitats o quan es produeixi un canvi i donar-les per escrit quan els riscos existents siguin greus o molt greus.

2. Correspon a l'empresari principal:

a) A més de complir amb les obligacions descrites en els apartats 1, 2 i 3 de l'article 10 i en l'apartat 1 d'aquest article, vetllar perquè les empreses contractades o subcontractades d'obres o serveis corresponents a la seva pròpia activitat i que es desenvolupin en el mateix centre de treball compleixin la normativa de prevenció i protecció de riscos laborals.

b) Amb aquesta finalitat, exigir a les empreses contractades o subcontractades d'obres o serveis:

- Que acreditin per escrit que han avaluat els riscos i han planificat la seva activitat preventiva pel que fa a les obres i els serveis contractats,

- Que acreditin per escrit que han complert les obligacions d'informació i formació en relació amb els treballadors que han de treballar en el centre.

L'empresa contractista que subcontracti una altra empresa per dur a terme una part de l'obra o del servei ha d'exigir les acreditacions descrites en aquest apartat i les ha de lliurar a l'empresa principal, especificant els equips de protecció individual que constin a disposició dels treballadors.

3. El que es disposa en aquest article s'entén sense perjudici de les facultats de vigilància i control que corresponen a l'Administració en virtut del que disposa l'article 4 i el títol II.

#### Article 12

*Equips de treball i mitjans de protecció*

En compliment del deure de protecció de la seguretat i la salut dels treballadors, correspon als empresaris:

a) Prendre les mesures necessàries amb la finalitat que els equips de treball siguin els adequats a la feina que s'ha de desenvolupar de manera que es garanteixi la seguretat i la salut dels treballadors que els utilitzin.

b) Si l'ús d'un equip de treball pot ocasionar un risc específic per a la seguretat i la salut dels treballadors, vetllar perquè l'ús de l'equip de treball quedi reservat als treballadors que se n'encarreguin.

c) Assegurar-se que els treballs de reparació, transformació, manteniment i conservació de l'equip de treball siguin efectuats per treballadors específicament capacitats.

d) Proporcionar als treballadors els equips de protecció individuals adequats als treballs que han de dur a terme i vetllar pel seu ús efectiu quan siguin necessaris per la natura dels treballs que cal fer o quan els riscos no es puguin reduir o minimitzar per mitjans tècnics de protecció col·lectiva o mitjançant mesures, mètodes o procediments de protecció del treball.

#### Article 13

##### *Funcions dels serveis de prevenció i protecció*

El servei de prevenció i protecció ha de disposar dels mitjans necessaris i els seus recursos tècnics han de ser suficients i adequats per complir les funcions i les activitats preventives següents:

- El disseny, l'aplicació i la coordinació dels plans i dels programes d'actuació preventiva.
- L'avaluació dels factors de risc que puguin afectar la seguretat i la salut dels treballadors durant la seva activitat laboral.
- La determinació de les prioritats en l'adopció de les mesures preventives adequades i la vigilància de l'eficàcia.
- La informació i la formació dels treballadors per evitar els riscos de l'activitat que desenvolupen.
- La prestació dels primers auxilis i la implantació de plans d'emergència.

#### Article 14

##### *Modalitats organitzatives dels serveis de prevenció*

1. En compliment del deure de prevenció i protecció, els empresaris han d'adoptar un o diversos dels models d'organització següents:

a) Assumpció personal pel mateix empresari. En les empreses de menys de 10 treballadors, l'empresari pot assumir personalment la prevenció i no designar cap encarregat si concorren les tres circumstàncies següents:

- Habitualment exerceix la seva activitat en el centre de treball.
- Té les capacitats necessàries per dur a terme les funcions preventives d'acord amb el que s'estableix en l'annex 2.
- Les activitats que es desenvolupen en el centre de treball no estan incloses en l'annex 1.

b) Designació de treballadors. Els empresaris poden designar un o diversos treballadors com a encarregats de seguretat i salut en funció del nombre de treballadors de l'empresa i segons l'escala mínima següent:

- de 10 a 50 treballadors, 1 encarregat;
- de 51 a 100 treballadors, 2 encarregats; i
- més de 100 treballadors, 3 encarregats.

Els treballadors designats com a encarregats de seguretat i salut han de tenir la capacitat que correspon per dur a terme les funcions preventives d'acord amb el que s'estableix en l'annex 2.

Els mitjans que l'empresari posi a disposició dels encarregats de seguretat i salut i el temps de què disposin per desenvolupar la seva activitat han de ser els necessaris per acomplir adequadament les funcions.

c) Servei de prevenció aliè. Si l'empresari considerés que les modalitats organitzatives descrites en els punts a) i b) d'aquest article no són adients per tal d'assegurar i garantir les activitats de prevenció i protecció a la seva empresa podrà recórrer a empreses de

prevenció especialitzades i acreditades per tal que les duguin a terme.

2. Els empresaris han de garantir sempre la coordinació de tots els participants en els serveis de prevenció i han d'informar les persones o empreses de prevenció dels factors que saben o sospiten que repercuten en la seguretat i la salut dels treballadors.

3. Les persones o les empreses que participen en els serveis de prevenció han de tenir accés a la informació esmentada en l'article 26.1.

#### Article 15

##### *Servei de prevenció aliè*

Poden actuar com a servei de prevenció aliè les empreses especialitzades que compleixin els requisits següents:

a) Disposar de l'organització, les instal·lacions, el personal o els professionals contractats i els equips necessaris per dur a terme, d'una manera adequada, l'activitat preventiva que hagin concertat, tenint en compte el tipus, l'extensió i la freqüència dels serveis preventius que han de desenvolupar i la ubicació dels centres de treball en els quals han de dur a terme l'activitat.

En qualsevol cas, les empreses especialitzades han de tenir, com a mínim, els mitjans següents:

- Professionals contractats amb la qualificació necessària per exercir les funcions de nivell superior que es defineixen en l'annex 2, amb un mínim d'un expert per encarregar-se de cadascuna de les especialitats preventives de medicina del treball, seguretat en el treball, higiene industrial, i ergonomia i psicología aplicada. També han de disposar del personal necessari amb la capacitat requerida per exercir les funcions dels nivells bàsic i mitjà descrites en l'annex 2, segons les característiques de les empreses.
- Les instal·lacions i la instrumentació necessàries per efectuar les proves, els reconeixements, els mesuraments, les anàlisis i les avaluacions habituals en la pràctica de les especialitats esmentades, com també per fer activitats formatives i divulgatives.

b) Constituir una garantia que cobreixi la seva responsabilitat eventual.

c) No mantenir amb les empreses concertades vincles comercials, financers o de qualsevol altra mena diferents dels de l'activitat preventiva que hagin de dur a terme, que puguin afectar la independència i influir en el resultat de les activitats preventives.

d) Obtenir l'aprovació del ministeri titular de salut pel que fa als aspectes sanitaris.

e) Obtenir l'acreditació del departament encarregat de treball, que és l'autoritat competent per tramitar les sol·licituds i atorgar les acreditacions corresponents.

#### Article 16

##### *Acreditació de les empreses de servei de prevenció aliè*

1. Les empreses que vulguin ser acreditades com a empreses que ofereixen el servei de prevenció per a altres empreses han de presentar una sol·licitud raonada i han d'adjuntar un projecte en el qual facin constar:

a) Aspectes bàsics de l'activitat preventiva que pretén desenvolupar, previsió del nombre d'empreses i volum de treballadors en què té capacitat per estendre's l'activitat preventiva.

b) Previsió de la dotació de personal per al desenvolupament de l'activitat amb indicacions de les qualificacions professionals.

c) Compromís de subscriure una pòlissa d'assegurança per un import mínim de 900.000 euros.

2. Aprovació provisional. El departament encarregat de treball trameta una còpia de la sol·licitud i del projecte al ministeri titular de salut per a la comprovació i l'aprovació del compliment dels requisits de caràcter sanitari.

El departament encarregat de treball, un cop rebuda la decisió del ministeri titular de salut i revisada tota la documentació, ha de resoldre provisionalment en el termini de dos mesos a partir de la data d'entrada de la sol·licitud, sobre l'acceptació o la denegació. Si transcorregut aquest termini no s'ha resolt s'entendrà desestimada la petició.

3. Eficàcia de l'acreditació. L'eficàcia de la resolució estimatòria provisional de l'acreditació està subordinada a l'elaboració efectiva del projecte. Amb aquesta finalitat l'empresa sol·licitant ha d'acreditar, en el termini de tres mesos a partir de la notificació de la resolució provisional, que ha executat el projecte mitjançant la comunicació al departament encarregat de treball de les dades i els documents següents:

a) dades d'identificació legals

b) contractes del personal amb menció de la qualificació professional

c) situació de les instal·lacions

d) pòlissa d'assegurança contractada.

4. Si l'empresa sol·licitant no acredita l'execució del projecte en el termini previst, l'autorització provisional es considera caducada.

5. El departament encarregat de treball, si escau, trameta una còpia de la sol·licitud i del projecte al ministeri titular de salut amb la finalitat de comprovar el compliment dels requisits de caràcter sanitari que preveu el projecte.

6. A la vista dels informes rebuts, el departament encarregat de treball ha de dictar una resolució que ratifiqui o rectifiqui l'autorització provisional en el termini de dos mesos.

#### Article 17

##### *Manteniment de les condicions d'acreditació*

1. Les empreses ja acreditades com a empreses que ofereixen el servei de prevenció per a altres empreses han de mantenir les condicions en les quals es va basar la seva acreditació i, si es modifiquen les condicions, han de comunicar-ho al departament encarregat de treball.

2. Les autoritats laboral i sanitària poden verificar, en l'àmbit de les seves competències, el compliment de les condicions exigides i, si no es compleixen, han de comunicar-ho al departament encarregat de treball, el qual pot extingir l'acreditació.

#### Article 18

##### *Control del servei de prevenció propi*

Les empreses que tinguin servei de prevenció propi s'han de sotmetre a un control extern per part d'empreses homologades en prevenció cada cinc anys, amb l'objectiu de comprovar com s'ha fet l'avaluació inicial i les periòdiques, i analitzar-ne els resultats. Les persones encarregades d'aquest control no poden tenir cap vincle amb l'empresa.

#### Article 19

##### *Vigilància de la salut*

1. L'empresa ha de vetllar per la vigilància periòdica de l'estat de salut dels treballadors en funció dels riscos inherents a l'activitat laboral, la qual va a càrrec de persones externes a l'empresa o de serveis de prevenció amb personal capacitat per dur a terme aquesta tasca.

2. L'execució de la vigilància requereix que la persona treballadora doni el consentiment, excepte si el reconeixement mèdic és imprescindible per verificar si l'estat de salut de la persona pot ser un risc per a si mateixa, per als altres treballadors o per a altres persones alienes a l'empresa.

3. La vigilància de la salut s'ha de fer respectant el dret a la intimitat i la dignitat de la persona treballadora i la confidencialitat de la informació relacionada amb el seu estat de salut. Les dades relatives a la salut no poden ser utilitzades amb finalitats discriminatòries ni en perjudici de la persona treballadora i estan sotmeses a les garanties que estableix la Llei 15/2003, del 18 de desembre, qualificada de protecció de dades personals.

4. Els resultats del control de la salut s'han de comunicar a la persona treballadora. Només el personal mèdic o les autoritats sanitàries tenen accés a la informació mèdica de caràcter personal, de conformitat amb les garanties que estableix la Llei 15/2003, del 18 de desembre, qualificada de protecció de dades personals.

5. L'empresa ha de ser informada de les conclusions que es deriven dels reconeixements efectuats en relació amb l'aptitud dels treballadors per desenvolupar la feina o en relació amb la necessi-

tat de millorar o d'introduir mesures de prevenció i protecció.

#### Article 20

*Organització de primers auxilis, lluita contra incendis, evacuació i actuacions en supòsits de risc greu i imminent*

1. L'empresa ha d'adoptar, en matèria de primers auxilis, de lluita contra incendis i d'evacuació dels treballadors, les mesures necessàries, adaptades al volum i el caràcter de les activitats de l'empresa.

Igualment ha d'organitzar la comunicació i l'avís immediat a serveis exteriors, en particular en matèria de primers auxilis, d'assistència mèdica d'urgència, salvament i lluita contra incendis i elaborar i publicar un pla d'emergència que ha de ser conegut per la totalitat de la plantilla.

L'empresa, o els seus serveis de prevenció i protecció, han de designar el treballador o els treballadors encarregats de posar en pràctica els primers auxilis, la lluita contra incendis i l'evacuació dels treballadors.

Els treballadors esmentats han de tenir com a mínim la formació de nivell bàsic establerta a l'annex 2, ser suficientment nombrosos i disposar del material adequat, tenint en compte el volum d'activitat i/o els riscos específics de l'empresa.

En les empreses de menys de 10 treballadors, l'empresari, si té les capacitats necessàries, pot assumir personalment les funcions previstes al paràgraf anterior.

2. Si els treballadors estan exposats a un risc greu o imminent o poden estar-hi exposats, correspon a l'empresa:

a) Informar tan ràpidament com sigui possible tots els treballadors que estiguin exposats a riscos de perill greu i imminent o puguin estar-hi exposats, tant del risc com de les disposicions adoptades o que s'han d'adoptar en matèria de protecció.

b) Adoptar les mesures i donar les instruccions que, en cas de perill greu, imminent i que no pugui evitar-se, permetin als treballadors interrompre la seva activitat i posar-se en lloc segur abandonant immediatament el lloc de treball. En aquest supòsit no es pot

exigir a la persona treballadora que repregui la seva activitat, llevat d'un supòsit degudament justificat per raons de seguretat i determinat prèviament i expressament.

c) Fer el necessari perquè els treballadors que no puguin posar-se en contacte amb el seu superior jeràrquic, tenint en compte la seva capacitat i els mitjans tècnics posats a la seva disposició, puguin adoptar les mesures necessàries per evitar les conseqüències del perill greu i imminent per a la seguretat dels treballadors i/o la d'altres persones alienes a l'empresa.

3. Els treballadors en cas de perill greu, imminent i que no pugui evitar-se, tenen el dret i l'obligació d'allunyar-se del seu lloc de treball i/o d'una zona perillosa, i no poden patir cap perjudici per aquesta raó. Qualsevol canvi de categoria o lloc de treball realitzat com a represàlia per haver desobeït les ordres és nul de ple dret, sense perjudici que pugui ser considerat per la persona treballadora com un comiat injustificat.

L'actuació del treballador per evitar el perill no li pot ocasionar cap perjudici, excepte si ha actuat de mala fe o cometen una imprudència greu.

#### Article 21

*Altres obligacions dels empresaris*

Correspon a l'empresari:

a) Guardar els resultats de les avaluacions dels riscos per a la seguretat i la salut en el treball de les activitats que es desenvolupin o dels treballs que no hagin acabat.

b) Determinar les mesures de protecció que cal adoptar i, si escau, el material de protecció que hagi d'utilitzar-se.

c) Guardar i facilitar-la als treballadors -en termes que siguin comprensibles-, tota la informació continguda en la documentació sobre el funcionament i el manteniment correctes de la maquinària, els equips de protecció col·lectiva i individual i els estris de treball.

#### Article 22

*Delegats de prevenció dels treballadors en matèria de seguretat i salut en el treball*

1. Els delegats de personal elegits de conformitat amb el que preveu el Codi de relacions laborals, representen els treballadors en matèria de seguretat i salut en el treball.

2. En les empreses de menys de 20 treballadors s'informa i es consulta directament als treballadors, excepte si aquests, en assemblea, majoritàriament nomenen un delegat.

#### Article 23

*Comitè de seguretat i salut*

1. El comitè de seguretat i salut és un òrgan paritari i col·legiat de participació, destinat a la consulta de les actuacions empresarials en matèria de prevenció de riscos.

2. S'ha de constituir un comitè de seguretat i salut en empreses o centres de treball de cent o més treballadors, que ha d'estar format, d'una banda, pels delegats de prevenció dels treballadors, i d'altra banda, per l'empresari i/o els seus representants en igual nombre que els que representin els treballadors.

Poden participar en les reunions del comitè de seguretat i salut, els tècnics de prevenció que no en formin part o treballadors de l'empresa que estiguin qualificats en alguna qüestió concreta, sempre que ho sol·liciti alguna de les representacions del comitè. Aquesta participació és amb veu però sense vot.

3. El comitè de seguretat i salut ha d'adoptar les normes de funcionament pròpies i es reuneix com a mínim un cop cada trimestre, i sempre que ho sol·liciti alguna de les seves representacions.

Les empreses que disposin de diversos centres de treball dotats de comitè de seguretat i salut poden acordar, per acord o per conveni col·lectiu, la creació d'un comitè de seguretat i salut intercentres, amb les funcions que es pactin.

## Article 24

*Competències i facultats dels delegats de prevenció*

1. Els delegats de prevenció dels treballadors tenen assignades les competències següents:

- a) Col·laborar amb l'empresari i els serveis de prevenció en la millora de l'acció preventiva.
- b) Promoure i fomentar la cooperació dels treballadors en l'execució de la normativa sobre seguretat i salut en el treball.

2. Els delegats de prevenció dels treballadors estan facultats per:

- a) D'acord amb la direcció de l'empresa poder realitzar visites als llocs de treball per conèixer i constatar l'estat de les condicions de treball.
- b) Ser informats per l'empresari i tenir accés a la informació i la documentació que siguin necessàries per al correcte desenvolupament de les seves funcions.

## Article 25

*Competències i facultats del comitè de seguretat i salut*

1. El comitè de seguretat i salut té assignades les competències següents:

- a) Participar en l'elaboració, l'avaluació i la posada en pràctica dels plans de prevenció de riscos a l'empresa, els quals s'han de debatre abans de ser posats en pràctica i cooperar en tot el que faci referència a la seva incidència en la prevenció de riscos, els projectes en matèria de planificació, introducció de les noves tecnologies, organització i desenvolupament de les activitats de protecció i prevenció, projecte i organització de la formació en matèria de prevenció.
- b) Promoure qualsevol iniciativa sobre mètodes i procediments per a la prevenció efectiva dels riscos i proposar a l'empresa la millora de les condicions o la correcció de les deficiències que es detectin.

2. El comitè de seguretat i salut està facultat per:

- a) Conèixer directament la situació en matèria de prevenció de riscos al cen-

tre de treball, i ha de fer les visites que es considerin oportunes.

b) Tenir coneixement de tots els documents i informes que siguin indispensables sobre les condicions de treball per al compliment de les seves funcions.

c) Conèixer i analitzar els danys que s'hagin produït en la salut i la integritat física o psíquica dels treballadors, a fi de valorar-ne les causes que els han provocat i proposar les mesures preventives oportunes, si n'hi ha.

d) Conèixer les avaluacions i les programacions dels serveis de prevenció i elaborar-ne informes.

3. Amb vista a la col·laboració i la coordinació entre empreses en els casos de desenvolupament simultani d'activitats en un mateix centre de treball, es poden acordar reunions conjuntes dels comitès, i si no n'hi ha, dels delegats de prevenció i els empresaris, o altres mesures d'actuació coordinada.

## Article 26

*Dret d'informació, consulta i participació dels treballadors*

1. Dret d'informació

a) L'empresari ha d'adoptar les mesures adequades perquè els treballadors i els seus delegats rebin totes les informacions necessàries corresponents:

- Als riscos per a la seguretat i la salut, i també a les mesures i les activitats de protecció o de prevenció que afectin tant l'empresa en general com cada categoria i lloc de treball.
- A les mesures adoptades de conformitat amb l'apartat 2 de l'article 20.

b) L'empresari ha d'adoptar les mesures apropiades perquè els delegats de prevenció dels treballadors tinguin accés, per al compliment de llurs funcions de conformitat amb la normativa vigent:

- Als resultats de les avaluacions dels riscos i a les mesures de protecció previstes en les lletres a) i b) de l'article 21.
- A la informació procedent tant de les activitats de protecció i de prevenció, com dels serveis d'inspecció

i dels organismes competents per a la seguretat i la salut.

2. Consulta i participació

a) Els empresaris han de consultar els treballadors i/o els seus delegats i han de permetre la seva participació en el marc de les qüestions que afectin substancialment la seguretat i la salut en el treball. Això comporta:

- Que els treballadors puguin efectuar consultes a l'empresari per mitjà dels seus delegats o personalment quan no se n'hagi nomenat.
- Que els treballadors i/o els seus delegats tenen dret a elaborar propostes, a fer-les arribar a l'empresari i a controlar-ne l'aplicació quan siguin adoptades.
- Que la participació sigui equilibrada de conformitat amb el que es disposa al punt següent.

b) Els delegats de prevenció dels treballadors han de participar o han de ser consultats per l'empresari abans d'adoptar qualsevol decisió sobre:

- Qualsevol situació que pugui afectar substancialment la seguretat i la salut en el treball.
- La modalitat organitzativa de la prevenció en compliment del que disposa l'article 14.
- Les informacions previstes en l'apartat 1 de l'article 20 i en l'article 21.
- La concepció i l'organització de la formació prevista en l'article 28.

c) Els delegats de prevenció dels treballadors tenen dret a sol·licitar a l'empresari que prengui les mesures adequades i a presentar-li propostes que vagin en aquest sentit per pal·liar qualsevol risc per als treballadors.

d) Els treballadors i/o els seus delegats tenen el dret de recórrer, d'acord amb la normativa vigent, al Servei d'Inspecció de Treball, si consideren que les mesures adoptades i els mitjans utilitzats per l'empresari no són suficients per garantir la seguretat i la salut en el treball.

e) Els delegats de prevenció dels treballadors tenen el dret de ser presents i presentar les seves observacions du-

rant les visites i les verificacions efectuades pel Servei d'Inspecció de Treball o per altres òrgans de l'Administració en matèria de seguretat i salut en el treball.

#### Article 27

##### *Garanties dels delegats de prevenció dels treballadors*

1. Els delegats de prevenció dels treballadors no poden sofrir cap perjudici derivat de les seves activitats en matèria de representació i prevenció de riscos laborals i únicament poden ser acomiadats si concorre alguna de les causes objectives o disciplinàries previstes al Codi de relacions laborals. Aquesta garantia s'estendrà fins un any després de l'acabament de les seves funcions.

2. El temps que els delegats de prevenció dels treballadors destinen a la seva funció és remunerat com a treball efectiu, amb la justificació prèvia de l'activitat desenvolupada.

#### Article 28

##### *Formació dels treballadors*

1. Correspon a l'empresa donar a cada persona treballadora una formació suficient i adequada en matèria de seguretat i de salut, en forma d'informacions i d'instruccions, amb motiu de:

- La contractació.
- Un canvi de lloc de treball o de categoria.
- La introducció o el canvi d'un equipament de treball.
- La introducció d'una nova tecnologia, específicament centrada en el seu lloc de treball o en la seva funció.

Aquesta formació s'ha d'adaptar a l'evolució dels riscos i a l'aparició de nous riscos, i si convé, fer-se periòdicament.

2. La formació s'imparteix, sempre que sigui possible, dins de la jornada de treball. Si no pot ser, l'empresa pot optar per compensar el temps dedicat a la formació amb temps de descans o retribuir el temps passat com a hores ordinàries de treball, sense perjudici del que s'estableix a l'article 47 del Codi de relacions laborals.

3. L'assistència a la formació per part del treballador és obligatòria.

4. La formació es pot impartir per mitjans propis o aliens i el seu cost no ha de recaure en cap cas sobre la persona treballadora.

#### Article 29

##### *Prevenció i protecció en relacions de durada determinada o de temporada i en empreses de treball temporal*

1. Els treballadors amb relacions laborals de durada determinada o de temporada i els contractats per empreses de treball temporal, han de gaudir del mateix nivell de protecció pel que fa a seguretat i salut, que la resta de treballadors de l'empresa en què desenvolupen la seva feina.

2. En les relacions de treball mitjançant empreses de treball temporal, l'empresa usuària és responsable de les condicions d'execució de la feina en tot el que faci referència a la protecció de la seguretat i la salut dels treballadors. L'empresa de treball temporal és responsable del compliment de les obligacions en matèria de formació i vigilància de la salut; amb aquesta finalitat l'empresa usuària ha de facilitar a l'empresa de treball temporal l'avaluació de riscos i els documents relatius als llocs de treball a cobrir sobre els quals ha de formar els treballadors.

### **Capítol tercer. Protecció dels treballadors especialment sensibles a determinats riscos**

#### Article 30

##### *Disposicions generals*

1. L'empresa ha de garantir de manera específica la protecció dels treballadors que, per les seves característiques personals o el seu estat biològic conegut o per la seva discapacitat física, psíquica o sensorial degudament reconeguda, siguin especialment sensibles als riscos derivats del treball. Ha de tenir en compte aquestes característiques en l'avaluació de riscos i, d'acord amb l'avaluació, ha de prendre les mesures de prevenció i protecció necessàries.

2. Els treballadors no poden ocupar els llocs de treball en els quals, a causa de les seves característiques personals o el seu estat biològic conegut o per la seva discapacitat física, psíquica o sensorial degudament reconeguda, poden estar exposats a situacions de perill ells

mateixos, altres treballadors o persones alienes a l'empresa. Tampoc poden ocupar-los quan es trobin en situacions transitòries que no responguin a les exigències psicofísiques dels llocs de treball respectius i que poden generar situacions de risc.

#### Article 31

##### *Protecció de la maternitat*

1. L'avaluació dels riscos comprèn la determinació de la naturalesa, el grau i la durada de l'exposició de les treballadores en situació d'embaràs o part recent a agents, procediments o condicions de treball que puguin influir negativament en la salut de les treballadores o del fetus, en qualsevol activitat susceptible de presentar un risc específic. Si els resultats de l'avaluació revelen un risc per a la seguretat i la salut o una possible repercussió sobre l'embaràs o la lactància de les treballadores, l'empresari ha d'adoptar les mesures necessàries per evitar l'exposició a aquest risc, adaptant les condicions o el temps de treball de la treballadora afectada. Aquestes mesures inclouen, si escau, que no treballin en horari nocturn.

2. Quan l'adaptació de les condicions o del temps de treball no sigui possible o, no obstant aquesta adaptació, les condicions d'un lloc de treball puguin influir negativament en la salut de la treballadora embarassada o del fetus, ha d'ocupar un lloc de treball o una funció diferent i compatible amb el seu estat. L'empresari ha de determinar la relació dels llocs de treball exempts de riscos a aquests efectes.

3. Si aquest canvi de lloc no és possible tècnicament o objectivament, o raonablement no es pot exigir per motius justificats, es pot declarar el pas de la treballadora afectada a la situació de suspensió del contracte per risc durant l'embaràs, durant el període necessari per protegir-ne la seguretat o la salut i mentre persisteixi la impossibilitat de reincorporar-se al seu lloc anterior o a un altre lloc compatible amb el seu estat.

#### Article 32

##### *Protecció dels menors*

1. La contractació dels joves menors d'edat s'ha de fer amb les formalitats, les

condicions i les limitacions establertes en el Codi de relacions laborals.

L'empresa ha d'informar dels possibles riscos i de les mesures de seguretat als menors i als seus pares o tutors que hagin intervingut en la formalització del contracte oficial, de conformitat amb el que preveu el Codi de relacions laborals.

2. Abans de la seva incorporació a la feina i abans de qualsevol modificació important de les condicions de treball d'un jove menor de divuit anys, l'empresari ha d'avaluar el lloc de treball que ha d'ocupar amb la finalitat de determinar la naturalesa, el grau i la durada de la seva exposició, en qualsevol activitat susceptible de presentar un risc específic, a agents, processos o condicions de treball que puguin posar en perill la seguretat o la salut del jove treballador.

L'avaluació de riscos ha de tenir en compte especialment els riscos específics per a la seguretat i la salut dels joves derivats de la seva immaduresa, de la manca d'experiència per avaluar els riscos existents o potencials i de consciència respecte a la seguretat i del seu desenvolupament encara incomplet.

3. El treballador menor de 18 anys ha de sotmetre's a un examen mèdic amb una freqüència mínima anual. L'empresari ha de mantenir arxivats els certificats mèdics, a disposició de l'autoritat laboral que ho sol·liciti, durant un període de tres anys.

#### **Capítol quart. Obligacions dels treballadors**

##### **Article 33**

###### *Obligacions del treballadors*

1. Correspon a cada persona treballadora vetllar, segons les seves possibilitats, per la seva pròpia seguretat i salut, i també per la de les altres persones a les quals pugui afectar la seva activitat laboral, a causa dels seus actes o omissions en el treball, d'acord amb la seva formació i les instruccions de l'empresari.

2. Per assolir els dits objectius, correspon als treballadors, d'acord amb la seva formació i les instruccions dels empresaris:

- a) Utilitzar correctament, d'acord amb la seva naturalesa i els riscos previsi-

bles, les màquines, els aparells, els estris, les substàncies perilloses, els equipaments de transport i altres mitjans de treball.

b) Utilitzar correctament els mitjans de protecció i l'equipament de protecció individual posat a llur disposició per l'empresa i d'acord amb les seves instruccions.

c) No posar fora de funcionament, ni canviar o desplaçar arbitràriament els dispositius de seguretat col·lectius, els dispositius de seguretat de les màquines, els aparells, els estris, les instal·lacions i els edificis, i utilitzar aquests dispositius de seguretat correctament.

d) Indicar immediatament a l'empresari i/o al delegat dels treballadors tota situació laboral que, per un motiu raonable, considerin que comporta un perill greu o imminent per a la seguretat i la salut, així com tot defecte que s'hagi comprovat en els sistemes de protecció.

e) Contribuir, durant el temps que sigui necessari, juntament amb l'empresari i/o el delegat dels treballadors, a què puguin complir-se totes les tasques o les exigències imposades per l'autoritat competent a fi de protegir la seguretat i la salut dels treballadors en el treball.

f) Contribuir, durant el temps que sigui necessari, juntament amb l'empresari i/o el delegat dels treballadors, a què l'empresari pugui garantir que el medi i les condicions de treball siguin segurs i no presentin riscos per a la seguretat i la salut dins del seu àmbit d'activitat.

##### **Article 34**

###### *Faltes i sancions dels treballadors*

L'incompliment per part dels treballadors de les obligacions en matèria de prevenció de riscos a què es refereix l'article anterior té la consideració d'incompliment laboral d'acord amb la graduació de faltes i sancions regulades en el Codi de relacions laborals.

#### **Capítol cinquè. Obligacions dels fabricants, importadors i distribuïdors**

##### **Article 35**

###### *Obligacions dels fabricants, importadors i distribuïdors*

Sense perjudici del que disposi la normativa en matèria de sanitat, seguretat i qualitat industrial, els fabricants, els importadors, els mantenidors i els distribuïdors de maquinària, equipaments, productes i estris de treball estan obligats a assegurar que aquests elements no constitueixin una font de perill per al treballador, sempre que siguin instal·lats i utilitzats en les condicions, la forma adequats i per a les finalitats recomanades.

Han de proporcionar als empresaris tota la informació necessària perquè la utilització i la manipulació de la maquinària, els equips, els productes i els estris de treball es produeixin sense riscos per a la seguretat i la salut dels treballadors, i sobre les mesures preventives addicionals que s'hagin de prendre i els riscos laborals que comporti tant l'ús normal com la manipulació o la utilització inadequades.

L'envasament i l'etiquetatge de productes i substàncies químiques o perilloses s'ha de fer de manera que es puguin conservar i manipular en condicions de seguretat i s'identifiqui clarament el contingut i els riscos per a la seguretat o la salut que puguin comportar, així com les mesures d'ús, tant preventives com en cas de sinistre.

## **Títol II. Responsabilitat i règim administratiu sancionador**

#### **Capítol primer. Infraccions i responsabilitats**

##### **Article 36**

###### *Responsabilitats*

1. L'incompliment per part de les empreses de les obligacions previstes en la Llei i en tota la normativa a què fa referència el darrer paràgraf de l'article 1 en matèria de prevenció de riscos laborals, dóna lloc a responsabilitat administrativa

així com, si és el cas, a responsabilitat penal i civil pels danys i perjudicis que es puguin derivar de l'incompliment.

2. En matèria de responsabilitat administrativa per incompliment de les normes de prevenció i seguretat en el treball, l'empresa principal respon solidàriament amb els contractistes subcontractats. En matèria de responsabilitat civil pels incompliments d'aquests darrers que hagin comportat danys i perjudicis a qualsevol persona treballadora per raó d'un sinistre ocorregut en el lloc de treball, l'empresari principal en respon subsidiàriament.

3. No es poden sancionar per via administrativa els fets que ja hagin estat sancionats penalment, si hi ha coincidència de subjecte, fet i fonament.

#### Article 37

##### *Infraccions lleus*

Són infraccions lleus:

1. La manca de neteja del lloc de treball, de la qual no se'n derivi un risc per a la integritat física o la salut dels treballadors.

2. No informar els treballadors designats com a encarregats de seguretat que integren el servei de prevenció, de la incorporació de treballadors amb contractes de durada determinada, de temporada o proporcionats per empreses de treball temporal.

3. Els incompliments en matèria de prevenció de riscos laborals que no tinguin una transcendència greu per a la integritat física o la salut dels treballadors.

4. Qualsevol altra que afecti obligacions merament formals o documentals que no estiguin tipificades com a greus o molt greus.

#### Article 38

##### *Infraccions greus*

Són infraccions greus:

1. Incomplir l'obligació d'integrar la prevenció de riscos laborals a l'empresa mitjançant la implantació de la planificació de l'activitat preventiva.

2. No dur a terme les avaluacions de riscos, les actualitzacions i les revisions o els controls periòdics de les condicions de treball i de l'activitat dels treballadors

d'acord amb el que disposa la normativa vigent.

3. No portar a terme una investigació dels riscos en els supòsits que es produeixin danys a la salut dels treballadors o que hi hagi indicis que les mesures preventives són insuficients.

4. No col·laborar lliurant la documentació requerida a la Inspecció de Treball en matèria de prevenció de riscos laborals.

5. Incomplir les obligacions en matèria de formació i informació suficient i adequada als treballadors sobre els riscos inherents al treball i sobre les mesures preventives que s'han d'aplicar, llevat que sigui una infracció molt greu de conformitat amb l'article següent.

6. Assignar tasques a treballadors que, per les seves característiques personals o per la seva manca de capacitat, no responen a les exigències necessàries per evitar tot risc, llevat que es tracti d'una infracció molt greu segons l'article següent.

7. No adoptar les mesures necessàries en matèria de primers auxilis, lluita contra incendis i evacuació.

8. Les accions o omissions que impliquin una vulneració dels drets d'informació, consulta i participació dels treballadors reconeguts en aquesta Llei.

9. No designar els encarregats de seguretat i salut corresponents per ocupar-se de les activitats de prevenció i protecció o no concertar una empresa especialitzada i acreditada com a servei de prevenció quan sigui obligatori.

10. No facilitar la informació, la formació o els mitjans adequats per desenvolupar les seves activitats de prevenció i protecció als treballadors designats com a encarregats de seguretat que integren el servei de prevenció.

11. No fer els reconeixements mèdics i la vigilància periòdica de l'estat de salut dels treballadors que fixi la normativa o no comunicar-ne el resultat als treballadors afectats.

12. No adoptar, els empresaris que desenvolupin activitats en un mateix centre de treball, les mesures de coordinació i

cooperació necessàries per prevenir i protegir riscos laborals.

13. No adoptar, l'empresari titular d'un centre de treball, les mesures necessàries que garanteixin que les empreses que desenvolupen activitats en el mateix centre, reben la informació i les instruccions necessàries sobre els riscos existents en el centre de treball i les mesures de protecció, prevenció i emergència.

14. Incomplir les obligacions en matèria de prevenció de riscos laborals quan creïn un risc greu per a la integritat física o la salut dels treballadors afectats i especialment en matèria de:

a) Mesures de protecció col·lectiva o individual.

b) Disseny, elecció, instal·lació, disposició, utilització i manteniment dels llocs de treball, eines, maquinària i equips.

c) Senyalització de seguretat, etiquetatge i envasament de substàncies perilloses, quan es manipulen o s'utilitzen en el procés productiu.

d) Serveis o mesures d'higiene personal.

e) Registre de nivells d'exposició a agents físics, químics i biològics, llista de treballadors exposats i expedients mèdics.

15. Facilitar a l'Administració, les empreses que actuïn com a servei de prevenció aliè, dades inexactes, o bé ometre les que haurien hagut de donar, o bé no comunicar qualsevol modificació de les condicions d'acreditació o d'autorització.

16. No mantenir net el lloc o el centre de treball, quan sigui habitual o quan se'n derivi un risc per a la integritat física o la salut dels treballadors.

17. No registrar i/o no arxivar les dades obtingudes en les avaluacions, els controls, els reconeixements, les investigacions o els informes citats a l'article 21.

18. La reincidència específica en una infracció lleu.

## Article 39

*Infraccions molt greus*

Són infraccions molt greus:

1. No paralitzar ni suspendre de manera immediata, a requeriment de la Inspecció de Treball, els treballs que es portin a terme sense respectar la normativa vigent en matèria de prevenció de riscos laborals i que, a judici de la Inspecció de Treball, comportin un risc greu i imminent per a la seguretat i la salut dels treballadors, o bé reprendre els treballs sense haver solucionat les causes que han motivat l'aturada.

2. Incomplir les normes específiques en matèria de protecció de la seguretat i la salut de les treballadores embarassades o en període d'al·lactament.

3. Incomplir les normes específiques en matèria de protecció de la seguretat i la salut dels treballadors menors d'edat.

4. Encomanar feines a treballadors sense prendre en consideració les seves capacitats professionals en matèria de seguretat i salut en el treball quan se'n derivi un risc greu i imminent per a la seguretat i la salut dels treballadors.

5. Adscriure treballadors a llocs de treball que tinguin unes condicions incompatibles amb les característiques personals conegudes o situacions transitòries que no responen a les exigències psíquiques i físiques del lloc de treball.

6. Qualsevol acció o omissió voluntària que impedeixi l'exercici dels drets d'informació i participació que aquesta llei estableix per als treballadors.

7. Incomplir l'obligació de confidencialitat en l'ús de les dades relacionades amb la vigilància de la salut dels treballadors.

8. Incomplir, els empresaris que desenvolupin activitats en un mateix centre de treball, les mesures de cooperació i coordinació necessàries per prevenir i protegir els riscos laborals quan desenvolupin activitats considerades com a perilloses o amb riscos especials.

9. Les accions o les omissions que s'oposin a l'exercici del dret dels treballadors a paralitzar l'activitat en el supòsit de risc greu i imminent d'acord amb l'article 20.

10. Superar els límits d'exposició a agents nocius que, de conformitat amb la normativa sobre prevenció de riscos, originen risc de danys per a la salut dels treballadors sense adoptar les mesures preventives adequades, quan es tracti de riscos greus i imminents.

11. Obstruir l'acció del Servei d'Inspecció de Treball negant l'entrada al lloc de treball, falsejant la documentació o fent altres actes equiparables.

12. Qualsevol incompliment en matèria de prevenció de riscos laborals quan hagi comportat un risc greu i imminent per a la integritat física o la salut dels treballadors.

13. La reincidència específica en una infracció greu.

## Article 40

*Reincidència*

S'entén que hi ha reincidència genèrica quan en el moment de cometre la infracció la persona culpable ha estat sancionada per decisió ferma per una infracció castigada amb la mateixa sanció o per dues infraccions castigades amb una sanció inferior.

S'entén que hi ha reincidència específica quan, en el moment de cometre la infracció, s'ha sancionat la persona culpable per decisió ferma per una acció o omissió constitutiva de la mateixa infracció.

Per a l'apreciació de la reincidència genèrica o específica només es tenen en compte les sancions per infraccions lleus imposades durant els 12 mesos anteriors, les sancions per infraccions greus imposades durant els 18 mesos anteriors i les sancions per infraccions molt greus imposades durant els 24 mesos anteriors.

## Article 41

*Prescripció*

1. Les infraccions lleus prescriuen en el termini de sis mesos a partir del dia en què cessa l'acció o l'omissió sancionable.

2. Les infraccions greus prescriuen en el termini d'un any a partir del dia en què cessa l'acció o l'omissió sancionable.

3. Les infraccions molt greus prescriuen en el termini de dos anys a partir

del dia en què cessa l'acció o l'omissió sancionable.

4. L'inici d'una activitat inspectora suspèn el termini de prescripció.

**Capítol segon. Sancions**

## Article 42

*Sancions*

Les infraccions tipificades al capítol anterior són sancionables de la manera següent:

a) Les infraccions lleus:  
en grau mínim, amb multa de 30 euros a 300 euros  
en grau mitjà, amb multa de 301 euros a 600 euros  
en grau màxim, amb multa de 601 euros a 1.000 euros

b) Les infraccions greus:  
en grau mínim, amb multa de 1.101 euros a 2.000 euros  
en grau mitjà, amb multa de 2.001 euros a 5.000 euros  
en grau màxim, amb multa de 5.001 euros a 10.000 euros

c) Les infraccions molt greus:  
en grau mínim, amb multa de 10.001 euros a 20.000 euros  
en grau mitjà, amb multa de 20.001 euros a 50.000 euros  
en grau màxim, amb multa de 50.001 euros a 100.000 euros

## Article 43

*Sanció accessòria per la reincidència en faltes molt greus*

1. Les empreses que, en el termini d'un any, hagin estat sancionades per dues o més infraccions molt greus, no poden ser contractades directament ni participar en cap concurs o subhasta d'adjudicació de contractes amb l'Administració pública durant el període d'un any, comptat des del moment en què la segona de les sancions esdevé ferma.

2. La inhabilitació per poder contractar amb l'Administració pública ha de ser publicada al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

## Article 44

*Criteris de graduació de les sancions*

1. Per determinar l'import de les sancions en els seus graus mínim, mitjà i

màxim es tenen en compte els criteris de graduació següents:

- a) El perill de les activitats desenvolupades en l'empresa o en el centre de treball.
- b) El caràcter permanent o transitori dels riscos inherents a les activitats.
- c) El nombre de treballadors afectats.
- d) La gravetat dels danys produïts.
- e) Les mesures de protecció col·lectiva o individual adoptades per l'empresa.
- f) La inobservança dels requeriments, recomanacions o advertiments del Servei d'Inspecció i dels Serveis de Prevenció.
- g) Les instruccions donades per l'empresa en relació amb la prevenció.
- h) La conducta general de l'empresari en relació amb l'estricta compliment de la normativa sobre prevenció de riscos laborals.
- i) La reincidència genèrica.

2. Les infraccions que consisteixin en la persistència continuada de la comissió o l'omissió se sancionen en el grau màxim de la qualificació que correspongui.

#### Article 45 *Prescripció*

Les sancions per infraccions lleus prescriuen en el termini d'un any, les greus en el termini de dos anys i les molt greus en el termini de tres anys, sempre des de la data de notificació de la resolució sancionadora esdevinguda ferma.

#### Article 46 *Servei d'Inspecció de Treball*

El Govern, mitjançant el Servei d'Inspecció de Treball, controla el compliment de la normativa en matèria de seguretat i salut vigent de conformitat amb el que preveu la seva llei de creació.

El Servei d'Inspecció de Treball, d'ofici o a instància de part, visita els llocs de treball, n'examina la documentació en matèria de prevenció de riscos i aixeca acta de la visita efectuada.

Si el Servei d'Inspecció de Treball constata una infracció lleu que no ocasioni dany o perjudici directe als treballadors, formula un requeriment a l'empresari o al treballador, perquè cor-

regeixi l'actuació, mitjançant l'acta d'advertència corresponent.

Quan la Inspecció de Treball comprovi que l'incompliment de la normativa sobre prevenció de riscos laborals implica, al seu judici, un risc greu i imminent per la seguretat i la salut dels treballadors pot ordenar l'aturada immediata dels treballs. La mesura ha de ser comunicada a l'empresari el qual n'ha d'informar immediatament al delegat dels treballadors, l'encarregat de seguretat i salut, si escau, i tots els treballadors afectats. L'inspector de treball ho ha de comunicar igualment als seus superiors jeràrquics.

Contra la decisió presa per l'inspector de treball es pot presentar recurs administratiu davant del ministeri encarregat del treball, que ha de resoldre en el termini màxim de tres dies hàbils, confirmant la decisió o revocant-la i ordenant les mesures de prevenció pertinents. La mesura s'aixeca immediatament quan l'empresari acrediti la correcció de les omissions de seguretat que la van originar.

#### Article 47 *Expedient sancionador*

La constatació per part del Servei d'Inspecció de Treball d'una infracció comporta la incoació de l'expedient sancionador corresponent d'acord amb el que disposa el Codi de l'Administració, el Decret regulador del procediment sancionador i les disposicions complementàries.

S'atorga a les actes del Servei d'Inspecció de Treball la presumpció d'exactitud, llevat de prova en contra.

Contra la resolució dictada pel ministeri competent en l'expedient sancionador es pot interposar recurs d'acord amb el que disposen el Codi de l'Administració i els reglaments especials sobre la matèria.

#### Disposició adicional primera

El Govern ha de desenvolupar reglamentàriament aquesta Llei després de consultar les organitzacions dels treballadors i dels empresaris. Mentre no es regulin amb normativa pròpia les activitats que ho requereixin, en matèria de seguretat i salut en el treball és aplicable subsidiàriament la normativa de l'Organització Internacional del Treball (OIT).

#### Disposició adicional segona

El Govern, en el termini màxim de tres mesos des de la data de publicació d'aquesta Llei, ha de publicar el reglament previst a l'annex 2.

#### Disposició transitòria

1. A partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, les empreses disposen d'un termini de tres anys per efectuar l'avaluació inicial i general dels riscos per a la seguretat i la salut dels treballadors prevista a l'article 8 i d'un termini de quatre anys per adaptar la seva organització al compliment de totes les especificitats establertes als articles 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 i 21 en relació amb l'activitat preventiva i les obligacions formals que se'n deriven, sense perjudici del compliment de l'obligació de prendre totes les mesures de seguretat col·lectives i individuals necessàries per protegir la seguretat i la salut dels treballadors.

2. Les disposicions previstes en els articles 22, 23, 24, 25, 26, 27 i 28 entraran en vigor en el termini de dos anys, a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

#### Disposició derogatòria

Queda derogat el capítol 25 del títol XI del Reglament laboral. Les disposicions dels capítols 14 a 24 del mateix títol resten vigents en allò que no sigui contradictori amb aquesta Llei.

#### Disposició final

La Llei entrarà en vigor al cap de tres mesos de ser publicada al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Casa de la Vall, 18 de desembre del 2008

Joan Gabriel i Estany  
Síndic General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Joan Enric Vives Sicília  
Bisbe d'Urgell  
Copríncep d'Andorra

Nicolas Sarkozy  
President de la  
República Francesa  
Copríncep d'Andorra

## Annex 1

### Activitats perilloses, insalubres o nocives pels elements, processos o substàncies que es manipulen

Als efectes d'aquesta Llei es consideren perilloses, insalubres o nocives pels elements, processos o substàncies que s'hi manipulen, les activitats:

- a) Que impliquin riscos elèctrics d'alta tensió.
- b) Que puguin implicar una exposició nociva a agents tòxics, cancerígens, que produeixin alteracions genètiques hereditàries, que tinguin efectes nefasts per al fetus durant l'embaràs o tinguin qualsevol efecte nefast o crònic per a l'ésser humà.
- c) Que puguin implicar una exposició nociva a radiacions.
- d) Que pugin implicar una exposició nociva a agents físics, biològics i químics.
- e) De fabricació i/o manipulació d'explosius, de gasos -comprimits, líquats o dissolts-, de recipients que continguin agents químics tòxics, corrosius o explosius.
- f) Que tinguin lloc en obres de construcció, excavació, moviments de terres i túnels, amb risc de caiguda o soterrament.
- g) Que generin concentracions elevades de pols silici.
- h) Pròpies de la mineria a cel obert i d'interior, i sondejos a la superfície terrestre o en plataformes marines.
- i) D'immersió sota l'aigua.
- j) Que es determinin d'acord amb l'article 8, apartat 1 de la Llei de seguretat i qualitat industrial.

## Annex 2

### Classificació de les funcions i nivells de qualificació per desenvolupar activitats preventives

1. Per determinar les capacitats necessàries per a l'avaluació dels riscos i l'exercici de l'activitat preventiva, les funcions que cal dur a terme es classifiquen en els grups següents:

- a) Funcions de nivell bàsic.
- b) Funcions de nivell mitjà.
- c) Funcions de nivell superior, corresponents a les especialitats i disciplines preventives de medicina del treball, seguretat en el treball, higiene industrial, i ergonomia i psicopsicologia aplicada.

2. S'han d'establir reglamentàriament els continguts dels programes de formació per a cada un dels nivells, amb la determinació del nombre mínim d'hores de formació per a cada tema o matèria, els requisits necessaris per poder desenvolupar les funcions corresponents a cada nivell i les modalitats d'acreditació de la formació rebuda.

### Llei 35/2008, del 18 de desembre, del Codi de relacions laborals

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 18 de desembre del 2008 ha aprovat la següent:

Llei 35/2008, del 18 de desembre, del Codi de relacions laborals

#### Índex

- Exposició de motius
- Títol I. Àmbit d'aplicació i principis informadors
- Article 1. Àmbit d'aplicació
- Article 2. Exclusions
- Article 3. Jerarquia normativa
- Article 4. Principis generals
- Títol II. Contracte de treball
- Capítol primer. Disposicions generals

Article 5. Definició

Article 6. Classes de contracte segons la durada

Article 7. Jurisdicció i procediment

Article 8. Prescripció i caducitat

Capítol segon. Subjectes del contracte de treball

Article 9. Persona treballadora

Article 10. Empresari

Article 11. Transmissió d'empresa

Capítol tercer. Forma del contracte

Article 12. Forma del contracte

Article 13. Contractes plurals

Capítol quart. Durada del contracte

Article 14. Període de prova

Article 15. Contracte per durada determinada o per a obra o servei concret

Article 16. Contractes de temporada

Article 17. Contractes fixos discontinus

Article 18. Contractes d'interinitat

Article 19. Successió de contractes per durada determinada

Article 20. Contractació per a treballs de curta durada

Capítol cinquè. Treball dels menors

Article 21. Treball dels menors

Article 22. Jornada laboral

Article 23. Forma del contracte

Article 24. Treballs prohibits i excepcions

Capítol sisè. Contractes especials

Secció primera. Contracte d'aprenentatge

Article 25. Contracte d'aprenentatge

Article 26. Durada del contracte

Article 27. Forma del contracte d'aprenentatge

Article 28. Prestació de l'empresari

Article 29. Autorització i verificació de les condicions contractuals

Article 30. Certificat d'aprenentatge

Secció segona. Contractes d'inserció sociolaboral

Article 31. Contractes en condicions especials

Secció tercera. Treball en pràctiques formatives

Article 32. Treball en pràctiques formatives

Secció quarta. Agricultura i ramaderia

Article 33. Masovers, mossos i treballadors agrícoles

Capítol setè. Suspensions del contracte de treball

Article 34. Suspensió de la relació laboral

Article 35. Incapacitat temporal

Article 36. Descans per maternitat